

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 116

LEBBS naujienos

2020 m. gegužė

**„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32**

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

Sekminių sveikinimas skaitytojams

Krikščionybė XX amžiuje (IV dalis)

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 80 metų

EBF maldos kalendorius

Mielieji „Tiesos Draugo“ skaitytojai,

Šįkart su Jumis sveikinamės giesmės žodžiais:

O Šventa Ugnie Sekminių,
krisk ant aukuro širdžių,
kad jos, pilnos džiaugsmo gryno,
degtų žiburiu skaisčiu.
O Dvasia Taikos, ateiki
ten, kur valdo sumaištis,
Artumu savu paveiki
protą, valią ir mintis.

O Šventa Dvasia galinga,
meilę tiesai atgaivink,
kelk švieson, kas apgaulinga,
kas netikra – sunaikink.
Liekis gydančiu aliejum
anų žaizdų ir sopulių.
O Šviesos Dvasia, Guodėja,
laukiam Tavo spindulių!

Liet. tekstas Dorotėjos Inkenaitės, red. Nijolė Latužienė

Šios giesmės pasiklausyti galite paspaudę šią nuorodą:
<https://soundcloud.com/user-765481526/o-sekmini-v-jau-p-ski>

Krikščionybė XX amžiuje (IV dalis)

Baptistai Lietuvoje

Iki Pirmojo pasaulinio karo atskiros baptistų bendruomenės neturėjo bendros struktūros. Latviškos bendruomenės priklausė Latvijos baptistų bendruomenių sąjungai. Klaipėdos krašto ir vokiškos, ir lietuviškos bendruomenės priklausė Rytprūsių baptistų bendruomenių unijai. Jai priklausė ir Kauno bendruomenė su filialais kituose miestuose.

Kauno bendruomenė nuo karo veiksmy nukentėjo labiausiai, nes dauguma jos narių buvo išblaškyta Rusijos platybėse. Iš 300 narių karui pasibaigus tebuvo 68. Maldos namai Šančiuose buvo stipriai apgriauti. Panašiai buvo išblaškyta ir daugiatautė Vilniaus bendruomenė. Pamažu didesnė dalis pabėgėlių per keletą metų sugrįžo.

1923 m. Klaipėdos kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos Respublikos. Šio krašto baptistai lietuviai, pajutę politinį stabilumą, pradėjo ieškoti ryšių su Didžiosios Lietuvos baptistais. Tam reikalui labai pasitarnavo Teodoras Gerikas, kuris, 1921 m. baigęs Teologijos seminariją Hamburge, Vokietijoje, apsigyveno Klaipėdos krašte, o vėliau persikėlė į Didžiąją Lietuvą. Čia jis matė daugiau galimybių pasitarnauti visiems Lietuvos baptistams, ypač dėl vienybės reikalo. Tarnystėje Gerikui padėjo kalbų mokėjimas: jis mokėjo lietuvių, latvių, rusų, vokiečių ir anglų kalbas, o tai pravertė ne tik Lietuvoje, bet ir kuriant ryšius su užsienio baptistais.

Asmeniškai susipažinęs su baptistais įvairiose Lietuvos vietose, Gerikas pasiūlė originalią mintį: visiems mažųjų grupelių tikintiesiems, kurie neturėjo savarankiškų bendruomenių, susivienyti „Diasporos“ bendruomenėje. Atsirado

galimybė pasirūpinti tikinčiųjų sielovada ir pasidalinti su jais žiniomis apie bendruomenes Lietuvoje ir užsienyje. Jie žinojo, kad esant reikalui turi kur kreiptis. Po kelerių metų iš „Diasporos“ susiformavo atskiros nedidelės bendruomenės Šiauliuose, Joniškyje, Biržuose, Panevėžyje, Telšiuose.

Susitarus abiejų Lietuvos dalių baptistams, 1923 m. buvo surengta visų Lietuvos baptistų *Susipažinimo šventė* Klaipėdoje. Tikriausiai apdairiai buvo pasirinkta susitikimo data – Sekminės, pabrėžiant Šventosios Dvasios vienijančią jėgą. Apie šią šventę Gerikas rašė: „Čia kilo mintis, kad visiems Lietuvos tautų baptistams reikėtų susivienyti bendroje sąjungoje.“ Mintis susilaukė dėmesio, ir dar tų pačių metų rudenį Lietuvos baptistų bendruomenių atstovai vėl susirinko Klaipėdoje. Diskusijų metu paaiškėjo, kad idėjos nereikėtų atsisakyti, bet skubėti būtų neteisinga. Kilo abejonių dėl nedidelės sąjungos, kurią sudarytų lietuvių, vokiečių, latvių ir rusų tikintieji,

tvirtumo ir gyvybingumo. Todėl buvo nutarta steigti ne bendruomenių sąjungą, o **Misijos darbo sąjungą**, kurios veikloje dalyvautų ir bendruomenės, priklausančios savo tautinėms sąjungoms – Latvijos ar Rytprūsių.

Buvo susitarta, kad šios Misijos darbo sąjungos tikslai yra:

- Įvairių tautų, bet vienos valstybės baptistams

padėti ugdyti draugiškus tarpusavio santykius.

- Suvienijus pajėgas dalyvauti Lietuvos evangelizacinėje misijoje.
- Atstovauti baptistų tarnystės reikalams valdžios įstaigose.

Pastarasis klausimas buvo labai svarbus Didžiojoje Lietuvoje. Baptistų

Teodoras Gerikas

bendruomenių teisinė padėtis nebuvo įstatymų apibrėžta. Be to, buvo dar viena problema, kurią reikėjo spręsti: Didžiojoje Lietuvoje nebuvo civilinės metrikacijos, ji veikė tik autonominiame Klaipėdos krašte. Taip pat buvo susitarta dėl evangelizacinio turinio lietuviško laikraščelio leidybos, kuriame būtų vietos informacijai apie bendruomenių gyvenimą ir veiklą bei įvykius pasaulyje. Po kelių mėnesių 1924 m. pradėjo savo kelią mėnesinis laikraštėlis „**Tiesos draugas**“, kurį sustabdė 1940 m. okupacija. Taip pat buvo ieškota galimybių platinti Šventąjį Raštą įvairiomis kalbomis, o svarbiausia – pradėti rūpintis dėl Biblijos vertimo į modernią lietuvių kalbą, nes Biblija buvo prieinama tik XVIII – XIX amžiaus kalbos lygyje. Užduotis buvo sunki, ir vienijant pajėgas pasisekė padaryti tik kuklią pradžią. Evangelikų reformatų kunigas Povilas Jakubėnas išvertė keturias evangelijas, o Jonas Inkenas – abu Petro laiškus. Naujasis vertimas buvo spausdinamas atskiromis knygutėmis ir platinamas. Evangelikų liuteronų į šį darbą įtraukti nepavyko, nes jie buvo prisirišę prie senojo vertimo ir buvo juo patenkinti.

Katalikų bažnyčia iki pat XX amžiaus nepasirūpino, kad visas Šventasis Raštas būtų išverstas į lietuvių kalbą. Pirmasis tai padarė kun. (vėliau arkivyskupas) Juozapas Skvireckas, kuris 1913-1935 m. iš Vulgatos (lotynų k.) išvertė visą Bibliją ir ją išleido. Senasis Testamentas buvo spausdinamas atskirais tomis nedideliu tiražu. Naujojo Testamento buvo išleisti net keturi leidimai, taip pat nedideliu tiražu. Šiuo leidiniu džiaugsmingai naudojosi Didžiosios Lietuvos baptistai.

Vienybės idėjos rūpėjo ir baptistų jaunimui, kuris 1927 m. Klaipėdoje surengė Jaunimo šventę, subūrusią apie 60 dalyvių. Renginys išėjo ekumeninis, nes jame be baptistų dalyvavo ir liuteronų-surinkimininkų, metodistų bei Brolių surinkimo iš Apuolės (Skuodo apyl.) atstovai. Misijos darbo sąjunga rengė kasmetines bendruomenių atstovų konferencijas,

kurios buvo skirtos ne tik draugiškumui ugdyti, bet ir spręsti tarnystės bei bendruomenių Lietuvoje juridinio statuso klausimus. Pagaliau 1933 m. birželio 5-6 d. konferencijoje buvo priimtas sprendimas įsteigti **Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungą**.

Sąjunga stiprėjo ir veikė iki 1940 metų. Vokiečių okupacijos metais, sumažėjusi dėl vokiečių baptistų repatriacijos, formaliai veiklą atnaujino, bet jos nebeišvystė. Karui pasibaigus, iš 1100 bendruomenėse buvusių narių bebuvo likę apie 200. Iki 1949 metų pasisekė įregistruoti penkias bendruomenes: Mažeikių, Skuodo, Ylakių, Biržų ir Dreiviškių. Tačiau Mažeikių bendruomenė nežinia dėl kokių priežasčių 1960 m. ateistinės valdžios buvo likviduota, o maldos namai nugriauti. 1961 metais buvo panaikinta ir Skuodo bendruomenės registracija, nes valdžia „pastebėjo“, kad iš „dvidešimtuko“ (bendruomenės steigėjų) devyni gyvena ne Lietuvoje, o už 3 ar 4 km Latvijos teritorijoje. Biržų rajono Dreiviškių bendruomenė buvo išregistruota, nes jos vadovas ir pastorius Jonas Inkenas su šeima 1951 m. buvo ištemtas į Sibirą.

Keistoje padėtyje atsidūrė Vilniaus baptistų bendruomenė. Visose sovietinių respublikų, net musulmoniškų, sostinėse buvo leista legaliai veikti baptistų bendruomenėms, nes tai galėjo pasitarnauti propagandos tikslams demonstruojant religijos laisvę. Išlikę dokumentai liudija apie keistą Vilniaus miesto valdžios elgesį, kuri darė viską, kad tik sutrukdytų maldos namų priklausomybės klausimą ir bendruomenės registraciją. Nepadėjo ir daugkartinis kreipimasis į valdžią Maskvoje. 1950 metais buvo įsakyta užleisti pamaldų salę vietinės valdžios poreikiams, nors tarnybinis butas buvo paliktas pastoriaus šeimai. Auganti bendruomenė, susijungusi su sekmininkais, rinkdavosi butuose remdamasi valdžios žodiniu leidimu, kol pagaliau 1967 m. buvo įregistruota ir galėjo įsigyti pastatą. Per keletą

rekonstrukcijų patalpos buvo išplėstos, ir bendruomenė jose veikia iki šiol.

Klaipėdos baptistų bendruomenės bažnyčioje pasibaigus karui iš karto buvo įrengtas klubas. Vėliau pradėta bendruomenės registracijos procesą stabdė ne vietinė, o Vilniaus valdžia. Pagaliau 1977 m. bendruomenė buvo įregistruota, o iki tol veikė su vietinės valdžios žinia. Bendruomenei buvo perduotas avarinės būklės pastatas, kuriame ji rinkosi jau keletą dešimtmečių. O 1991 m. jai buvo sugrąžinta senoji bažnyčia miesto centre.

Kauno evangelikų baptistų bendruomenės veikla be registracijos ir nuosavų patalpų tęsėsi net iki 1988 metų, kol gavus registraciją atsirado

galimybė sugrįžti į senuosius sudarkytus maldos namus Šančiuose.

Apibendrinant šio laikotarpio baptistų padėtį Lietuvoje galima sakyti, kad ateistinė „religija“ išpažįstanti valdžia nebuvo palanki jokiai religinei grupei, bet į nedidelių baptistų bendruomenių vidaus reikalus nesistengė kištis. Bendruomenės neskubėjo vykdyti Religijų įstatymo reikalavimų ir gana dažnai juos ignoruodavo, bet dėl to didesnių nemalonumų nesusilaukė. Viena buvo aišku, kad pirmiausia reikia liudyti Kristų, kiek leidžia aplinkybės, ir neliesti politinių klausimų.

Albertas Latužis ✓

Ką rašė „Tiesos draugas“ prieš 90 metų

Pakvietimas

Nuo birželio 18 d. iki 22 d. Kaune vyks Žemės Ūkio ir Pramonės paroda. Tuo laiku daugelis žmonių, tarp jų ir mūsų brolių ir seserų, vyks į Kauną. Todėl nutarėme birželio 19 d. nulaikyti Kaune Šančiuose, baptistų bažnyčioje, lietuvišką Misijos šventę. Kviečiame visus brolius, seseris ir „Tiesos draugo“ skaitytojus apsilankyti ir dalyvauti šioje šventėje. Šventės pradžia numatyta 10 val. pirm pietų. Visi vykstantieji į parodą stenkitės taip vykti, kad galėtumėte su kitais Dievo vaikais prie Jo Žodžio pasistiprinti ir džiaugtis.

Mūsų bendruomenių prašome siųsti savo atstovus, kurie tą pačią dieną ar kitą pasiliktu pasitarti apie mūsų vidinius ir teisinius bendruomenių klausimus. Labai pasidžiaugtume, jei į šventę atvyktų giedotojų pulkeliai ir pagiedotų kelias giesmeles Viešpaties garbei kartu su vietiniais giedotojais.

Darkart kviečiame visus be tikybės ir tautybės skirtumo dalyvauti mūsų šventėje. Būtų gerai, jei atvykstantys svečiai praneštų apie save kiek galima anksčiau V. Dryžai, Šančiai, IV Kranto gatvė 1.

Gaudami anksčiau žinoti apie svečių skaičių, broliai galėtų vienam ir kitam dar butą priruošti.

Šventės rengėjai

„Tiesos draugas“ 1930/6 ✓

<http://www.ebf.org/failid/File/resources/prayer%20calendars/EBF%20Prayer%20Calendar%202020.pdf>

Gegužės 25-31 meldžiamės už:

Šveicarijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 12
Bendras narių skaičius: 1 084
Prezidentas: Fritz Baltensperger

Birželio 1-7:

Vokietijos laisvųjų evangeliškuoju bažnyčių (baptistų) sąjungą

Bendruomenių skaičius: 801
Bendras narių skaičius: 81 156
Prezidentas: Michael Noss
Generalinis sekretorius: Christoph Stiba

Birželio 8-14:

Slovėnijos baptistų bažnyčių sąjungą. . .

Bendruomenių skaičius: 7
Bendras narių skaičius: 160
Prezidentas: Drago Sorl
Generalinis sekretorius: Misko Canji

. . . ir Slovėnijos evangelikuoju krikščioniuoju bažnyčia

Bendruomenių skaičius: 6
Bendras narių skaičius: 253
Prezidentas: Zvonko Turinski

Birželio 15-21

Egipto baptistų konvencija . . .

Bendruomenių skaičius: 19
Bendras narių skaičius: 2 250
Prezidentas: Mounir Malaty
Viceprezidentas: Philmon Azer

. . . ir Pirmąją Bahreino baptistų bažnyčia

Pastorius: Majdi .A.G.Abdelsaid

Birželio 22-28

Suomijos (suomiškai kalbančiuoju) baptistų sąjungą. . .

Bendruomenių skaičius: 14
Bendras narių skaičius: 691
Prezidentas: Jari Portaankorva

. . . ir Suomijos (švedišškai kalbančiuoju) baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius: 17
Bendras narių skaičius: 1 162

Prezidentas: Davi Knispel
Generalinis sekretorius: Peter Sjöblom

**Birželio 29 – liepos 5:
Kipro baptistų bažnyčias**

Liepos 6-12 meldžiamės už:

Italijos evangelikų baptistų sąjungą. . .

Bendruomenių skaičius: 102
Bendras narių skaičius: 5 903
Prezidentas: Giovanni Arcidiacono

. . . ir Maltos evangelikų krikščionių bažnyčią

Liepos 13-19 meldžiamės už:

Gruzijos evangelikų baptistų bažnyčią

Bendruomenių skaičius: 38
Bendras narių skaičius: 995
Arkivyskupas: Merab Gaprindashvili
Prezidentas: Valer Guiglishvili

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienų, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu – NESIŪSTI.

© **Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga**

El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga
Įmonės kodas: 192077697
AB SEB bankas, Banko kodas: 70440
Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925